

UDENRIGSMINISTERIET

Besvarelse af §20-spørgsmål nr. S284 af 28.
oktober 2013 til udenrigsministeren stillet af
Finn Sørensen (EL)

§20-spørgsmål nr. S 284:

Ifølge udenrigsministerens pressemeddelelse af 7. oktober 2013 om uranrapporten fra den grønlandsk-danske arbejdsgruppe, er udenrigsministeren af den opfattelse, at udvinding og eksport af uran er rigsansliggende, vil udenrigsministeren derfor give til kende, om han er enig i arbejdsgruppens forslag om at dele af kompetencen på området nuklear sikkerhed overdrages til Grønland, i så fald hvilke dele udenrigsministeren mener, at Grønland skal have ansvaret for, og om udenrigsministeren er enig i, at Danmark dermed fraskriver sig ansvaret i henhold til internationale aftaler om ikke-spredning, for de dele af den nukleare sikkerhed der overdrages til Grønland?

Svar:

Der er tale om en rapport fra en interministeriel arbejdsgruppe færdiggjort i oktober 2013. Regeringen tilslutter sig arbejdsgruppens anbefalinger. Arbejdet med implementering af anbefalingerne skal nu drøftes med selvstyret. En eventuel udvinding og eksport af uran fra Grønland kan have endog væsentlig betydning for rigets udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitik, og vil derfor kræve et samarbejde mellem Danmark og Grønland.

Området nuklear sikkerhed vedrører beskyttelsen af mennesker og miljø i forbindelse med atomanlæg, og er reguleret ved lov nr. 170 af 16. maj 1962 om nukleare anlæg (atomanlægsloven) og dækker f.eks. berigning af uran, produktion af nukleare brændselementer, bygning og drift af reaktorer samt visse delprocesser ved fremstilling af uran fra malm (minedrift).

Som det fremgår af rapportener der uklarhed om, hvorvidt området nuklear sikkerhed i forbindelse med minedrift – som angivet ovenfor defineret snævert som beskyttelsen af mennesker og miljø i forbindelse med atomanlæg - er overtaget af selvstyret i forbindelse med overtagelsen af råstofområdet den 1. januar 2010. På den baggrund og for at skabe klarhed over kompetenceforholdene anbefales det i rapporten, at regeringen og selvstyret indgår en aftale i henhold til selvstyrelovens § 4 om, at selvstyret har kompetencen på området nuklear sikkerhed i Grønland, for så vidt angår minedrift vedrørende uran eller thoriummalme og forarbejdning af produkter heraf, herunder opbevaring og transport af produkter samt håndtering af og ansvar for al radioaktivt affald, der måtte opstå i denne forbindelse. En sådan aftale vil ikke berøre

kompetencen på de øvrige dele af området nuklear sikkerhed, f.eks. berigning af uran, produktion af nukleare brændselselementer og bygning og drift af reaktorer.

Endvidere indskrænker en sådan aftale ikke Danmarks folkeretlige ansvar i henhold til internationale aftaler om ikke-spredning.